

Foto: Jan Zátorský, MAFRA

Pernštejn je Ivan Trojan mezi hrady a zámky

Herec a průvodce seriálem Skryté skvosty Jaroslav Plesl mluví o oblíbených zámcích, strašidlech a o závratích při lezení po hradní skále.

Jakub Pokorný
editor MF DNES
Robert Oppelt
reportér MF DNES

Herec Jaroslav Plesl, známý z filmů i Dejvického divadla, přáve oslavil padesátku. Je o něm také známé, že miluje hrady a zámky, takže se poslední vikend sezony před jejich zavřením k rozhovoru bálečně hodil. A konečně mohl prozradit, že populární dokumentární seriál České televize Skryté skvosty o památkách, jímž provází, bude mít třetí řadu. Točit se začne v dubnu.

Co se dá o třetí řadě seriálu říci?
Ze určité bude. Jen výběr objektů se může změnit. Nemůžu do něj moc vstupovat, ale mám oblibence, za které trochu lobbuji. Třeba Slatiňany, které prošly rozsáhlou rekonstrukcí a z popelky, kterou trochu byly, se staly výkladní skříní. Kastelán Jaroslav Bušta, se kterým se pár let znám a který má na znovuzrození zámku tví podíl, se už moc těší. Psal mi SMS plně očekávání už před schválením třetí řady Skvostů, tak jsem ho raději brzdil, protože každému projektu věřím, až když ho vidím na plátně nebo v televizi.

psí a další zvířata k historickým objektům patří. Aristokraté byli jejich mluvničky a šlechtiteli. Zámeky mi pokoji se dítiv proháněly smečky psů a k atmosféře takového místa patří i ržání koní.

A vyskočíte tedy do sedla?

Ano, scenáristé mě donutí ve Slatiňanech do sedla koně usednout. Ze začátku natáčení Skvostů tvůrci tyto aktivity vkládali pro zpestření děje, ale postupem času se z toho staly trošku nasmčvály, které беру jako výzvy. Na Bečově ze mne udělali horolezce. Z nashbovaných dvou metrů nad zemí jsem se ocitl v osmnácti. A to mám závratě. Už jen dostat se k lezecké cestě, která je na hradní skále, byl výkon. Měl jsem společenský oblek a polobotky, protože jsem byl stylizovaný do jamese Bonda. Hrůza! Polobotky klouzaly a já dostal malou psychickou araku. Dole stály režisérka Petra Všelichová a scenáristka Monika Bobková a svorně volaly: Prosim tě, vrať se, my jsme to tak nemyslely, my už ti to nikdy neuděláme! Bály se o mě. Naštěstí se mnou nahore byli dva zkušení horolezci. Překonal jsem sám sebe a ještě se dočkal obdivu diváků.

V seriálu jste využil spoustu dovedností, které se herci učí už na DAMU, třeba šerm a vile Stiasnii.
Je to tak. Herci na castingu naslibují hory dolů. Všechno umějí. Jezdit na koni, autem, žonglovat, hrát na housle, potápět se. Ve skutečnosti neumějí nic a musí se vše rychle doučit. Na JAMU jsem měl šerm jako volitelný předmět. Ale moc jsem tam nechodil.

kerou si doted pamatuju: Je to záhada, moc jsi do hodin nechodil, ale ty už jsi ten korď někdy v minulém životě musel držet v ruce.

Při natáčení seriálu Zlatá labuť jste prý zase přemlouval koně, aby jel tryskem, ale on nechť...

Koně poznají, když umíte jezdit, a i to, když to na něj jen hrajete. Já to spíš hraju, ale aspoň se na nich udržím. Mímochodem na věč, že nejkřásnější pohled na svět je ze sedla koně, něco je. Ve vile Stiasnii mě chtěli i nacpat do bazeňu. V květnu. Naštěstí nebyl napuštěný. Památky jsou totiž inspirovací tím, na jakém stojí místě, kdo v nich bydlel, jaké příběhy ukrývají. A velký přínos při natáčení mají rekonstrukce dobových hostin. To jsem si užil na zámku v Manečtině nebo na Hořšovském Týnu.

Když jste mluvil o castingu, jak jste se k seriálu o hradech dostal?

Ani nevím, kdo mi tenkrát volal jako první. Tuším že Lenka Poláková, která je kreativní producentkou ČT. Prý jsem už jsem před pár lety natočil seriál Štítý království českého s profesorem Tomášem Durdíkem, který byl naším předním kastelologem. Ale tam jsem byl stylizovaný do přídržného učedníka, který má profesora popichovat.

tem Sedláčkem a profesorem Durdíkem pořídili. Cesta do Německa byla dlouhá, byla zima, a tak jsme si do auta koupili lahvev rumu. V té době už jsme byli s Durdíkem přátelé, nabídl mi týkáni a já hlal každé jeho slovo. Byl mým guru. To ráno bylo chladné, všude se válela mlha a nad hotelem se vypínala obrovská silueta hradu Runneburg a obrys praku, kterému se říká blida. Sami jsme ho museli natáhnout, což trvalo skoro hodinu, a pak byl kámen váš žití sio kilo mřštěn do vzdálenosti několik set metrů. Obrovská síla vám dá trochu pocitů, jak strašlivě muselo být oblehání středověkých měst a hradů.

Skryté skvosty měly původně představit málo známé státní hrady?

Snad to tak původně mohlo být. Ale zážeb seriálu je širší a jde o to představit i na známých památkách to neznámé. Skrytým skvostem může být kus nábytku nebo příběh. Proto se tam objevily i Buchlovce či Kynžvart, které jsou notoricky známé. Před natáčením první série některý z kastelánů trochu vyšně prohlásovali: Nám to nevaří, že se u nás necočí, nejíme žádny skrytý skvost. Pak první díly viděl a názor změnil.

Prý jste si jako průvodce za studii přivydělával na Hrádku u Nechanic? Jak vám to šlo a už jste se projevovál jako herec?

Byl jsem dobrý průvodce. A to nebyl jen Hrádek u Nechanic. Provázel jsem v Novém Městě nad Metují, na Sychrově, v Litomyšli, na Bouzově či na Vranově nad Dyjí. Mám smysl pro humor, mám rád nadšátku a nestydím se mluvit před lidmi. Moje prohlásky byly tak trochu divadelním představením. Ale s velkým respektem k místu. Nemám moc rád průvodcovské povídky o kouzelných zrcadlech a parozích, pod které si máte stochnout. A nemám ani moc rád pověsti. To jsou příběhy smyšlené a pro mne nudné. Doložené dějiny každého hradu či zámku napsaly skutečné detektivky, krváky, zamulované příběhy nebo komedie. Proč si je vymýšlet?

Průvodce se přece musí držet daného textu a nemůže vyprávět vlastní historky?

Když je pojednáte kultivovaně, s respektem k objektu a spojíte chytřím oslím mstskem s prostředím, ve kterém jste, tak můžete. Na Hrádku u Nechanic jsem mluvil i o lešce košťatých těnatech. Třeba že královna Viktorie měla v životě velmi puritánské období, kdy nechávala látkami zakrývat nohy židlí, stolů a postelí, jen proto že to byly nohy. Aby to nevyvolávalo necudné asociace. Po provázení jsem toužil odmalicka. Když mi bylo asi deset, napsal jsem si

JAROSLAV PLESL

Potkal jste nějaká strašidla? I racionální kasteláni říkají, že na jejich zámcích něco nadpřirozeného je.

Jsem taky racionální člověk, ale něco tam je. Na kameru vám to kasteláni neřeknou, ale když se vypne, vypráví historky, že kterých vám běhá máz po zádech. Když fouká vítr, tak v těchto stárych domech nabere průvan na síle a strastielnosti. Často to připomíná nářek ženy nebo malého dítěte. A nedej bože, když se někde uvolní zámek u dveří a začne to s nimi třískat. Nedávno jsem na hradě ve Frydlantu zažil sněhovou vánici. V Rybářském sále je velký barokní krb s mohutným komínem. To byl rachot. Průvan a meluzína v komíně doslova řvaly. Jako by se hrad třásl. Máte pocit, že se na vás všichni mrtví šlechtici z obrazů dívají. Fantazie běží na plně obrátky. Atmosféra je fascinující a nenapodobitelná. Nedávno jsem strávil pár dnů na zámku, který je přestavěný na hotel. Byl jsem jediným hostem. Ráno se mě čísník ptal, jestli jsem se nebál. Řekl jsem, že to miluji. Přiznal, že tam jednou taky spal sám a bał se jako blázen. A nejvíc se prý bojil tamní kuchaf, který má dva metry (smích).

Nechť jste zámek vlastnit jako Karl Roden a Robert Kodym?

Prošlo mi to hlavou a každého, kdo do toho jde, obdivuji. Dnes se dá mály zchtraly zámček koupit za pár korun. Ale dát ho do pořádku a vdechnout mu nový život je práce na celý život, která vyžaduje spoustu času, odhodlání a fi-nanci. Kdyś mi kamarád chěl prodat krásnou tvrz v Dolanech. Rozmíhlvi mi to můj bratr, že nevím, kolik stojí pyrel cementu nebo chla, nikdy jsem nezaměňával stavební dělníky a chci rekonstruovat tvrz, proti které byl Karlšjejn mladší o sto let. Tak z toho sešlo.

Kde vás fanoušci ještě uvidí kromě Skrytých skvostů? Prý ve „foťbalovém“ Vyšehradu 2.

Tam hraje me s Davidem Novotným polihuky foťbalového bosse. Je překvapením, že se moje postava do příběhu vrátí, protože ve Vyšehradu i mi u nosu vybuchla bomba. Ale zavolal mi režisér Jakub Štátek a já vstal z mrtvých. Budu ohrožá zřůdka na vozíku, ale o to radikálnější v plnění úkolů. Taký jsem nedávno dořičil film Léto s Evženem v režii panů Miloše Šmídajera a Pavla Krumphára. Film o třech tatnících, kteří se rozhodnou zachránit dětem letní tábor a přiznáhny. Velká část filmu byla natáčena na hradech Kunětická hora a Kost.

Je nějaký hrad v Česku, který chcete vidět, nebo už znáte všechny?

Věšinu znám. Ale v každé třetí vesnici najdete zámček či tvrz. Teď jsem se na ty málo známé zaměřil. Mám i své tipy. Netušil jsem, že existuje malý zámek Pátek. Patřival církvi a uvnitř naleznete dechberoucí barokní sál upravený na kostel. Skrytý skvost. Nebo zámček Petřkov, kde kdyś žil a tvořil Bohuslav Reynek. Do konce života mám co objevovat.

A máte nejoblíbenější hrad či zámek?

Mám svoji svarou trojici, i když jsem občas nevěrník. Mimo kategorie je Pernštejn. To je Ivan Trojan mezi hrady a zámky (smích). Dokonala stavba, labytint, časová kapsle 15. století. Druhým velkým oblíbencem je Frydlant v Čechách. Vyjimečný areál sestávající z hradu a dvou zámků, kde se dochoválo snad devadesát procent původního zařízení. Zášilhou kastelána Jitky Holuba zámek neobvyčejně prokounkl. Po mnoha letech můžete konečně čekat na prohlídku na nádherném nádvoří. Vznikly nové prohlídkové trasy, které jsou reinstalovány do podoby, jak Frydlant vypadal za posledních majitelů Clam-Gallasů. A třetím zámčkem je Hrádek u Nechanic, kde jsem začínal a mám ho moc rád od dětství.

Kromě hradů jste točil ještě na jedné památce - film Grandhotel na Jěstěnu? Měl jste tam závrat?

Mám závrat jen na místech, která nejsou opatřena zábradlím. Grandhotel byl mým druhým filmem. A víte, kde byl můj první zážeb v životě? Zní to fá-tálně, ale právě na Hrádku u Nechanic v televizní soutěži O poklad Aničky